

Hoezo theologie of humanistiek?

Regelmatig hoor ik van studenten tijdens hun stage de bijna wanhopige vraag wat hun levensbeschouwelijke identiteit en hun theologische bagage betekenen in het contact met cliënten en in het geheel van hun werk. ‘Heb ik een boodschap voor cliënten of medewerkers?’ ‘Mag ik mijn overtuiging en achtergrond een rol laten spelen?’ ‘Mensen zitten niet op mij te wachten, of hebben geen vraag op levensbeschouwelijk vlak: wat moet ik dan?’ Overigens zijn het niet alleen beginnende geestelijk verzorgers die met dit soort vragen worstelen. Er zit een supervisorisch element in deze vragen: je moet namelijk leren om theorie en praktijk op elkaar af te stemmen, waarbij de praktijk altijd diffuser en complexer is dan verwacht. Daarnaast gaat het echter ook om de vraag wat de betekenis is van theologie en humanistiek voor de praktijk van geestelijke verzorging. Is die betekenis er, en zo ja, hoe ziet die er dan uit? Het is een vraag die veel geestelijk verzorgers moeilijk te beantwoorden vinden, hoewel het merendeel van hen een opleiding theologie, religiewetenschappen of humanistiek achter de rug heeft.

In dit nummer zoeken een aantal auteurs naar een antwoord op die vraag, vanuit verschillende perspectieven. Dick de Jong vraagt zich af of de theologie een bijdrage kan leveren aan de reflectie op de uitgangspunten en ontwikkelingen in de zorg. Joris Vercammen verkent de relevantie van de christelijke identiteit voor de dagelijkse praktijk van de geestelijk verzorger in de zorg. Gerjos Hengelaar probeert, in de context van geestelijke verzorging in de krijgsmacht, vanuit de humanistiek antwoord te geven op de vaak gestelde vraag ‘Raadsman, wat moet ik doen?’ En Klaas Henk Ubels zoekt naar de betekenis van ambt en zending – voor kerk, krijgsmacht en geestelijk verzorger – in een geweldsorganisatie. Ook het interview met Christa Anbeek raakt aan deze problematiek; zij heeft een model ontwikkeld waarmee in diverse contexten mensen gedachten en gevoelens kunnen uitwisselen over ontregelende ervaringen en in levensbeschouwelijk opzicht duiding en verdieping van die ervaringen zoeken. Daarnaast is er nog de bespreking van het recentelijk verschenen boek *Goed gereedschap is het halve werk*, dat ook uitdrukkelijk op het thema van dit nummer ingaat.

Naast deze bijdragen over het thema ‘theologie/humanistiek en geestelijke verzorging’ is er nog meer lezenswaardigs te vinden in dit nummer. Het boekessay bespreekt de autobiografische cyclus *Mijn strijd* van de Noorse schrijver Karl Ove Knausgård. De beeldtentoonstelling laat zien hoe fotografie kan functioneren tijdens de begeleiding van een cliënt. De columns richten de aandacht op hoe opmerkelijk en tegelijk hoe onbekend geestelijke verzorging is. In de etalage staat dit keer de Top2000-kerkdienst. De film *Chronic* en enkele interessante boeken worden besproken. En van collega Eric de Rooij is een nieuw gedicht opgenomen.

Het is een gevarieerd nummer geworden. De redactie hoopt vooral dat het bijdraagt aan het debat over de relevantie van theologie en humanistiek voor de geestelijke verzorging.

Onlangs is Caroliene van Waveren-Hogervorst, geestelijk verzorger van het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft, toegetreden tot de redactie; zij zal zich vooral richten op de rubriek theorie en onderzoek. Er is een nieuwe secretaris: Erik van Halsema, die medewerker is van de DGV van het VUmc. Eric Bras blijft in de redactie en zal zich op de interviews richten. Correspondentieadres voor de redactie is vanaf nu: tgredactiesecretaris@vgvz.nl.

Sjaak Körver, tgvoofredacteur@vgvz.nl